

Minimum követelmények

A habilitáció általános szabályait a BME DHSZ 1. rész 2. fejezete, a habilitációs eljárásokra vonatkozó szabályokat pedig a BME DHSZ 4. rész tartalmazza, ezek betartása kötelező. Az itt felsorolt követelményeket jelen dokumentum csak összefoglaló jelleggel ismerteti.

A BME tudományterületi Habilitációs Bizottságok eljárással kapcsolatos követelményeit és a részletes eljárási szabályokat az Egyetemi Habilitációs Bizottság és Doktori Tanács honlapjáról elérhető dokumentumok tartalmazzák. Közöttük szerepel jelen dokumentum is.

Művészeti területen a habilitáció a művészeti fokozattal rendelkezők oktatói és előadói képességének, valamint művészeti alkotóképességének megítélése. Építőművészet tudományágban vannak olyan speciális követelmények, amelyek kiemelésé és egyértelművé tétele szükséges. Ezeket sorolja ez a dokumentum, mely részben útmutató és előzetes kontroll-lehetőség a kérelmet benyújtók számára, de támpont a bírálók számára is a minimum követelmények teljesítésének ellenőrzéséhez.

Az alkotói és publikációs tevékenység nem értékelhető csupán mennyiségi mutatókkal, ezért a minimum követelmények teljesítése a beadás szükséges feltétele, de önmagában nem elégséges sem az eljárás megindításához, sem a fokozat odaítéléséhez.

Az értékelő döntésekben a minőségi szempontokat is figyelembe kell venni, vizsgálni kell az alkotói munkásságot reprezentáló portfóliót és a teljes publikációs jegyzéket. A megítélés alapja a mindenkor érvényes adatbázisban (jelenleg MTMT) feltüntetett alkotói és publikációs teljesítmény.

A minimum követelmények teljesítését az előterjesztő és a HBDT a beadott anyagok alapján ellenőrzi. Ha a minimumkövetelmények nem teljesülnek, a benyújtott kérelmet a HBDT elutasítja. A minimumkövetelmények nem teljesítése miatt elutasított kérelem esetén a befizetett teljes habilitációs eljárási díjnak és a kezelési díjnak a különbözetét az egyetem visszafizeti. Teljesített minimumkövetelmények esetén a vizsgálat az eljárás része, és külön díja nincs.

I. Habilitáció előfeltételei

Építőművészet tudományágban habilitációs pályázatot nyújthat be, aki alábbi három előfeltétel valamelyikének megfelel:

_ Ybl Miklós díjjal rendelkezik és jelen követelményrendszer IV. pont szerint minimum 70 pontot teljesít
vagy:

_ legalább tíz éves oktatói és kiemelkedő szakmai gyakorlattal rendelkezik, és jelen követelményrendszer IV. pont szerint minimum 140 pontot teljesít

vagy:

_ az MTA doktora¹ címhez szükséges pontérték felével rendelkezik

További feltételek:

_ doktori fokozattal rendelkezik (DLA, PhD)

_ a fokozat megszerzése óta, de legalább 5 éve magas szintű, önálló, az építőművészet tudományággal szorosan összefüggő alkotó tevékenységet folytat

_ hazai vagy külföldi, építész Msc diplomát adó egyetemen vagy építőművészeti doktori iskolában legalább 10 féléven keresztül oktatott

_ témavezetői feladatokat látott el (TDK, diplomamunka, DLA) és legalább egy, fokozatot szerzett doktorandusznak témavezetője volt

_ a hazai és nemzetközi tudományos/művészeti szakmai közéletben tevékenyen részt vesz

_ korszerű szakmai ismereteit áttekinthető, elsajátítható rendszerbe tudja foglalni, azaz tananyagformáló készséggel rendelkezik

_ rendszerbe foglalt ismereteit szóban és írásban is át tudja adni (előadás, kollokvium, tankönyv, jegyzet stb.), azaz ismeretátadó képességgel rendelkezik

_ idegen nyelven is képes tantermi előadást tartani és tananyagot formálni

II. Habilitációs eljárás kezdeményezése

¹ https://mta.hu/data/dokumentumok/doktori_tanacs/VI.%20Osztyal/6MTO_DoktoriMinimumkovetelmenyekTara_20200101tol_adatlapokkal.pdf

Művészeti alkotással az kezdeményezhet habilitációs eljárást, akinek építőművészeti alkotásai országosan és nemzetközileg ismertek és elismertek, és ezt mértékadó, nemzetközi művészeti fórumok pozitív, nyomtatásban megjelent visszhangja igazolja.

Tudományos alkotással az kezdeményezhet habilitációs eljárást, aki az építőművészet tudományággal összefüggő rendszeres, magas szintű szakirodalmi tevékenységet folytat, amelyet rangos nemzetközi, lektorált, a szakterület lehetőségei szerint impakt faktorról rendelkező folyóiratokban megjelent cikk és ugyanilyen helyeken megjelenő hivatkozások igazolnak. Emellett előadásokkal, eredményei ismertetésével rendszeresen részt vesz nemzetközi és hazai tudományos/művészeti rendezvényeken.

Műszaki alkotással az kezdeményezhet habilitációs eljárást, aki az építőművészet tudományággal összefüggő rendszeres, magas szintű alkotó tevékenységet folytat, amelyet megvalósult szabadalmak, tervek, valamint nemzetközi, lektorált folyóiratcikkek és ugyanilyen helyeken megjelenő hivatkozások igazolnak. Emellett előadásokkal, eredményei ismertetésével rendszeresen részt vesz nemzetközi és hazai tudományos rendezvényeken. Nemzetközileg is kiemelkedő gyakorlati eredményeinek pozitív hazai és nemzetközi szakmai visszhangja nyomtatott formában is megjelent.

III. Habilitációra vonatkozó követelményrendszer

Az alkalmasságot az alábbi négy tevékenységi területen kell bizonyítani:

- 1_ Oktatási tevékenység
- 2_ Alkotói tevékenység
- 3_ Publikációs tevékenység
- 4_ Közéleti tevékenység habilitáció minimum

Építőművészeti tevékenységért kapott Kossuth-díjjal vagy MTA doktora címmel rendelkező pályázók esetében az alkotótevékenységet és szakismeretet bizonyítottaknak kell tekinteni. Ez esetekben a kérelemhez a díjak, illetve fokozatok meglétét igazoló okiratot mellékelni kell.

IV. Minimum követelmények

A minimum követelmények teljesítése önmagában az eljárás sikerességét nem garantálja!

1_ Oktatási tevékenység

Az oktatási tevékenységet a II. pontban jelölt mindhárom kategória esetében egységesen, tételesen kell igazolni:

- _A pályázó által oktatott egyetemi tárgyak listája
- _A témavezetésével készült tervek és dolgozatok (TDK, diplomamunka, DLA értekezés) listája
- _A tananyagformáló készség bizonyítása a pályázó által írt tankönyv, jegyzet, oktatási segédlet, illetve szakkönyv formájában. Ezek hiányában egy később meghirdetendő tantárgy programjának, tematikájának és tanmenetének (ütemtervének) leírása, egy fejezet részletes kidolgozásával.
- _Legalább egy végzett DLA hallgató témavezetése. Különösen indokolt esetben e követelmény alól a kari HBDT javaslatára az EHBBDT felmentést adhat.

2_ Alkotói tevékenység

Művészeti alkotással pályázó esetén a pontértékek:

a) A pályázó megépült alkotásáról megjelent recenzió	
külföldi könyvben	8
külföldi szaklapban	6
külföldi szakportálon	3
magyar könyvben	4
magyar szaklapban	2
magyar szakportálon	1
b) Tervpályázatokon elért eredmények	
nemzetközi pályázaton nyert díj	6
nemzetközi pályázaton nyert megvétel	5
hazai, országos pályázaton nyert díj	4
hazai, országos pályázaton nyert megvétel	3
c) Kiállítások	
külföldi kiállításon nyert díj	6

külföldi egyéni kiállítás	4
külföldi csoportos kiállításon való részvétel	3
hazai egyéni kiállítás	3
hazai csoportos kiállításon való részvétel	2

d) Az építésről megjelent publikációk	
külföldi könyvben	6
külföldi folyóiratcikkben	3
külföldi szakportálon	2
hazai könyvben	4
hazai folyóiratcikkben	1
hazai szakportálon	1

e) Szakmai díjak

Az Ybl-díj mint az egyik lehetséges alapkövetelmény nem ér pontot

Külföldi díj	10
Pro Architectura-díj	4
Molnár Péter-díj	2
Szendrői Jenő-díj	2
ICOMOS-díj	2
Magyar Formatervezési-díj	2
Budapest Építészeti Nívódíja	2

Tudományos alkotással pályázó esetén

Az alkotói tevékenység pontozását az MTA Műszaki Tudományok Osztálya doktori eljárásra vonatkozó minimum követelményei szerint kell elvégezni, és az ott megfogalmazott követelmények felét kell igazolni.

Műszaki alkotással jelentkező esetén

Az alkotói tevékenység pontozását az MTA Műszaki Tudományok Osztálya doktori eljárásra vonatkozó minimum követelményei szerint kell elvégezni, és az ott megfogalmazott követelmények felét kell igazolni.

3_Publikációs tevékenység

A publikációs követelmények elbírálása minden esetben az MTMT-be bevitt adatok alapján történik.

A belföldi társszerzők külön levélben nyilatkozhatnak a közös cikkekre vonatkozóan arról, hogy az egyes publikációk hány %-a tekinthető saját munkájuknak. A jelölt szempontjából az egyes pontszámok a rá eső %-kal szorzandók. Ha a társszerzők bármilyen okból nem nyilatkoznak, vagy ha a társszerzők megadott össz-százaléka túllépi a 100%-ot, a megfelelő pontszámok a szerzők számával osztandók.

Művészeti alkotással pályázó esetén az építőművészet tudományággal összefüggő egyes publikációkra adható pontszámok a következők:

a) művészeti/tudományos könyv	
külföldön/Mo-on megjelent teljes könyv, publikálatlan anyagból	20/10
külföldön/Mo-on megjelent teljes könyv, publikált anyagból	12/6
külföldön/Mo-on megjelent könyvrész, könyvfejezet	8/4
külföldön/Mo-on megjelent, szerkesztett könyvben cikk	5/3
külföldön/Mo-on megjelent könyv szerkesztése	3/2

b)nyomtatott (vagy elektronikus formában közzétett) egyetemi jegyzet	
idegen/magyar nyelven, elektronikus formában	3/2
idegen/magyar nyelven, nyomtatásban	2/1

c) folyóiratcikkek (nyomtatott vagy elektronikus)	
külföldön/Mo-on megjelent idegen nyelvű lektorált	6/4
magyar nyelvű lektorált	2
külföldön/Mo-on megjelent idegen nyelvű nem lektorált	3/2
magyar nyelvű nem lektorált	1

d) konferencia kiadványban cikk nyomtatásban (legalább 4 oldalas)	
nemzetközi részvételű, idegen nyelvű, lektorált/nem lektorált előadás	4/2
helyi részvételű, idegen nyelvű, lektorált/nem lektorált előadás	2/1
magyar nyelvű előadás	1

e) recenzió

más szerző művének a pályázó által írt kinyomtatott értékelése

1

Tudományos alkotással pályázó esetén

A publikációs tevékenység pontozását az MTA Műszaki Tudományok Osztálya doktori eljárásra vonatkozó minimum követelményei szerint kell elvégezni.

Műszaki alkotással pályázó esetén

A publikációs tevékenység pontozását az MTA Műszaki Tudományok Osztálya doktori eljárásra vonatkozó minimum követelményei szerint kell elvégezni.

4_Közéleti tevékenység

A közéleti tevékenységet a II. pontban jelölt mindhárom kategória esetében egységesen, tételesen kell igazolni.

Az tudományos/művészeti közéletben való részvétel többféle tevékenységből áll. Közéleti tevékenységként az alábbi területeken végzett tevékenységet lehet megjelölni, ahol lehet, számszerű adatokkal:

- 1_Részvétel a hazai/nemzetközi egyetemi/főiskolai graduális képzésben
- 2_Funkciók doktori iskolákban, doktorképzésben
- 3_Doktori képzés (témavezetés, fokozatszerzések, programkidolgozás, előadások tartása)
- 4_TDK-témavezetés (dolgozatok, díjak)
- 5_Tanszék/építésiroda vezetése
- 6_Kiemelkedő tanítványok nevelése (közös tervezési munkák)
- 7_Funkciók hazai/nemzetközi szakmai szervezetekben
- 8_Részvétel területi építészeti zsűrikben
- 9_Részvétel tervpályázati zsűrikben, tervpályázatok bírálatában
- 10_Elnyert hazai/nemzetközi építészeti pályázatok
- 11_Hosszabb külföldi tanulmányutak
- 12_Funkciók hazai/nemzetközi kongresszusok, konferenciák szervezésében

A közéleti szerepvállalás pozitív megítéléséhez a fenti 12 terület közül legalább 4-ben kell tevékenységet felmutatni.

Minimális összpontszám

Művészeti alkotással pályázó esetén

Ybl Miklós díjjal rendelkező pályázónak minimum 70 pontot kell teljesítenie úgy, hogy

_az építészeti alkotótevékenységgel szerzett pont 25-50 között lehet

_a publikációs területen szerzett pontszám pedig 20-45 között

Legalább 10 éves oktatói és kiemelkedő színvonalú szakmai gyakorlattal rendelkező pályázónak minimum 140 pontot kell teljesítenie úgy, hogy

_az építészeti alkotótevékenységgel szerzett pont 70-120 között lehet

_a publikációs területen szerzett pontszám pedig 20-70 között.

Az alkotói tevékenység megadott öt kategóriájának (a-e) mindegyikében kell teljesítményt felmutatni. A szakmai díjakért (e) adott pontszám legfeljebb az alkotói teljesítmény összértékének felét teheti ki.

A közéleti tevékenység tekintetében a felsorolt területek közül legalább 4-ben kell aktív szerepvállalást felmutatni.

A habilitációra vonatkozó egységes egyetemi irányelvek szerint a minimum követelményeket legalább egy területen lényegesen (legalább 50%-kal) túl kell teljesíteni.

Tudományos alkotással pályázó esetén

Az alkotói és publikációs tevékenység pontozását az MTA Műszaki Tudományok Osztálya doktori eljárásra vonatkozó minimum követelményének felét kell igazolni.

Műszaki alkotással pályázó esetén

Az alkotói és publikációs tevékenység pontozását az MTA Műszaki Tudományok Osztálya doktori eljárásra vonatkozó minimum követelményének felét kell igazolni.

V. A habilitációs eljárás indítása

A habilitációs eljárás indítása iránti kérelmet az Építőművészeti HBBDT elnökének címezve kell benyújtani a dékáni hivatalba. A pályázó a "művészetek tudományterület", "építőművészet tudományág" besorolásban kérhet habilitációt. Amennyiben ez nem esik egybe a pályázó doktori fokozatának területével, az eltérés indokát részletezni kell. Az eljárás

során alkalmazott nyomtatványok az ÉDI honlapjáról érhetőek el. A kérelemnek tartalmaznia kell az alábbi szakmai anyagokat:

Tézisfüzet

A doktori fokozat megszerzése óta végzett alkotó tevékenység eredményeinek tézisekben történő összefoglalása. Amennyiben pályázó a benyújtást megelőző 5 éven belül MTA doktora címet szerzett a habilitáció témakörében, akkor a tézisszerű összefoglaló megegyezhet az MTA doktori tézisfüzetével.

A tézisfüzet tartalma:

Művészeti alkotással kérelmezett habilitáció esetén a tézisek a pályázó válogatott, legfeljebb 10, a tézispontokhoz rendelt alkotására és publikációira épülnek.

Tudományos alkotással kérelmezett habilitáció esetén a tézisek a pályázó válogatott (legfeljebb 10) publikációira épülnek. A válogatott munkák eredményeit egységes, önmagában érthető rendszerben kell bemutatni, az új megállapításokat tételesen, a tudományos téziseknél megszokott formában kell rögzíteni, a válogatott publikációkat tézispontokhoz rendelve.

Műszaki alkotással kérelmezett habilitáció esetén a tézisek a pályázó válogatott (legfeljebb 5) publikációira és/vagy válogatott (legfeljebb 10) műszaki alkotására épülnek. A válogatott munkák eredményeit egységes, önmagában érthető rendszerben kell bemutatni, az új megállapításokat tételesen, a tudományos téziseknél megszokott formában kell rögzíteni, a válogatott publikációkat és alkotásokat tézispontokhoz rendelve.

Részletes tudományos/alkotói életrajz

Művészeti alkotással pályázó esetében a teljes alkotói pályát átfogó portfólió (benne kiemelve a tíz válogatott alkotás)

Tudományos alkotással pályázó esetén teljes szakmai életrajz

Műszaki alkotással pályázó esetén teljes szakmai életrajz

1_ A pályázó szakirodalmi munkásságának és a műveire történt független hivatkozásoknak a listája. Művészeti alkotással való pályázat esetén hivatkozásnak minősül a pályázó alkotásáról rangos szakmai fórumon megjelent ismertetés. Tudományos alkotással és műszaki alkotással indított pályázat esetén kiemelendők a “Web of Science” szerinti hivatkozások.

2_ A pályázó által hazai vagy külföldi egyetemen oktatott tárgyak adatainak megadása, a témavezetésével készült értekezések (TDK, diplomamunka, DLA, PhD) listája.

3_ A tananyagformáló készség bizonyítása

A pályázó által írt tankönyv, jegyzet, oktatási segédlet, illetve szakkönyv, ezek hiányában egy később meghirdetendő tantárgy programjának, tanmenetének és jegyzete egy fejezetének részletes kidolgozása.

4_ Három javaslat a habilitációs előadás témájára

A témák között szerepelhet az Egyetem nappali tagozatos tantárgyának megnevezése (a tanmenet és a habilitációs eljárás ütemezése alapján később kijelölendő előadással).

5_ Nyilatkozat arról, hogy milyen nyelven kívánja az előadás idegen nyelvű összefoglalóját megtartani.

Kiállítási terv

Az építőművészet tudományág szakmaspecifikus sajátossága a habilitációs eljárás részeként megrendezett kiállítás, melynek tervét a jelentkezéshez mellékelni kell. A kiállításon szerepel a jelölt alkotói teljesítményének minden lényeges eleme. A kiállítás nyilvános, az eljárás előtti napon nyílik és legkorábban az azt követő napon zárul, helye az egyetem. Kivételes esetben külső helyszínen megrendezett kiállítás is elfogadható, amennyiben azt HBDT támogatja.

A kérelemhez hitelesített másolat formájában csatolni kell az alábbi mellékleteket:

1_ egyetemi oklevél

2_ doktori (DLA vagy PhD) oklevél, vagy kandidátusi oklevél (külföldön szerzett tudományos fokozat esetén az egyenértékűséget bizonyító okiratot is mellékelni kell)

3_ három hónapnál nem régebbi hatósági, erkölcsi bizonyítvány

4_ nyilatkozat, hogy a pályázónak nincs folyamatban építőművészet tudományágban habilitációs eljárása, illetve ilyen két éven belül nem vont vissza és három éven belül nem utasítottak el

5_ az eljárási díj befizetését igazoló szelvény

Záró rendelkezés

Jelen dokumentumot a BME EHBTD 2022.04.28-án megtárgyalta és jóváhagyta.

Dr. Nyulászi László

Egyetemi Habilitációs Bizottság és Doktori Tanács elnöke

Balázs Mihály DLA

Építőművészeti Doktori Iskola Habilitációs Bizottság és Doktori Tanács elnöke